

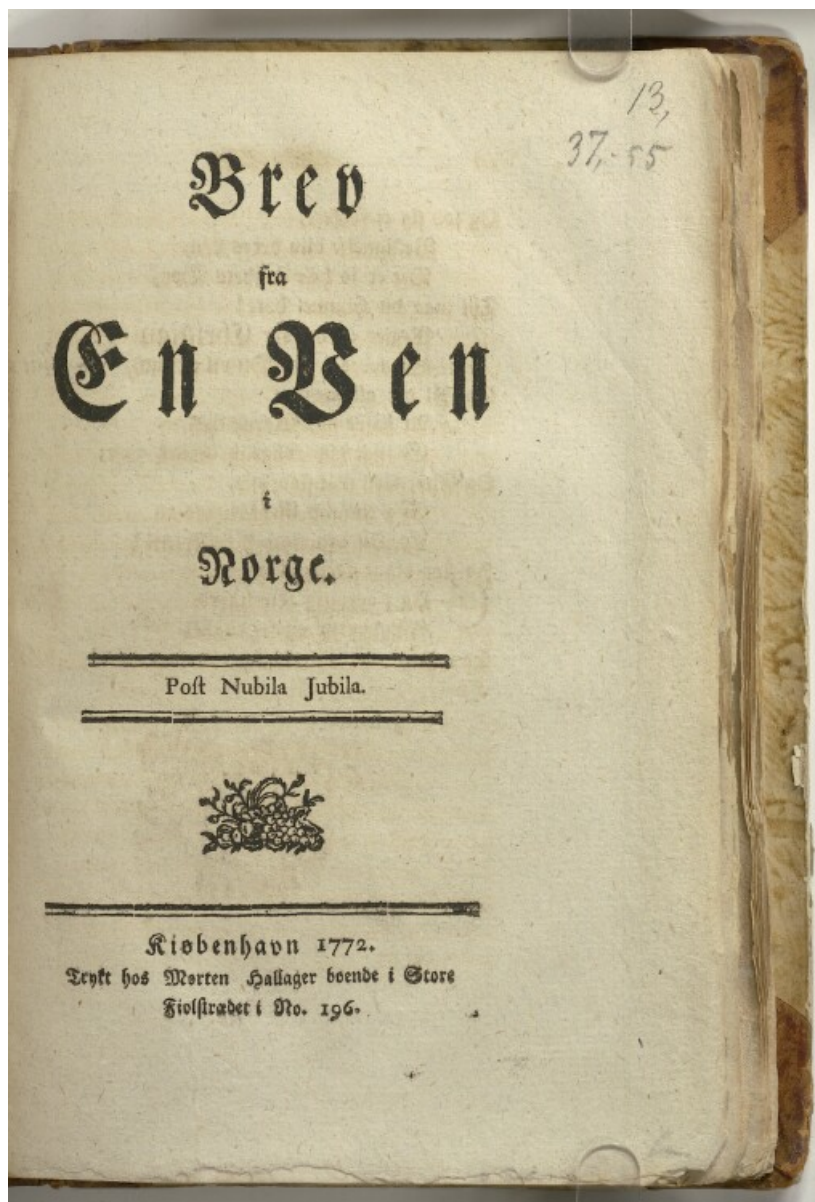
Titel: Brev fra En Ven i Norge.

Citation: "Brev fra En Ven i Norge.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 10*, Morten Hallager, 1772, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/catalog/tfs-texts-2_010-shoot-workid2_010_013/facsimile.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 10

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Jeg veed min Ven fortørnes en,
At jeg hans Brev i Trykken giver;
En Patriot mig dertil driver,
Den jeg tør ikke sige Ney.

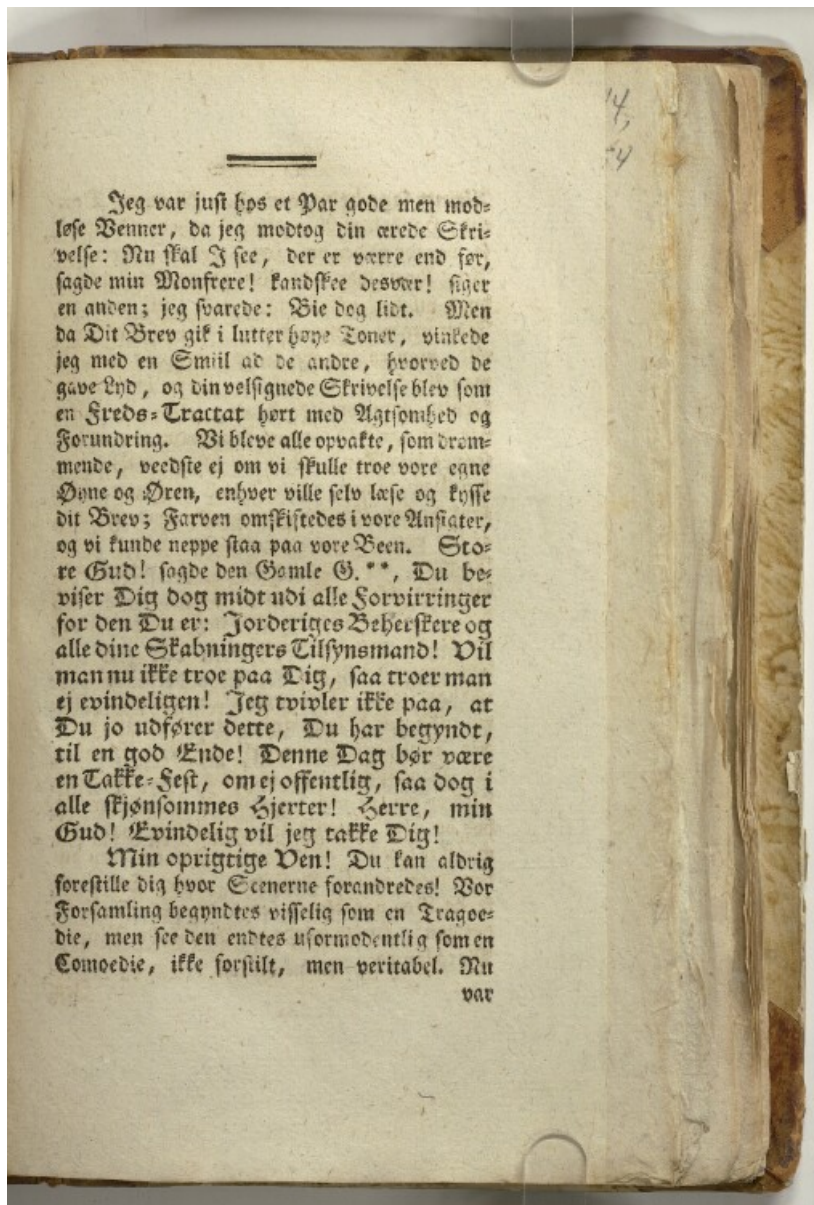
Gud Christian vor Konge pryde
Med Naade og med mange Aar!
Hvorover vi os alle fryde,
Eig Landene og Velstand spaer.
Vivat!

Dyrigtige fiære Ven!

Gud velsigne Kongen og Landet!
Dette anseer jeg for største Billig-
hed, at man fornøyer sine Venner med den
Glæde, hvormed man selv glædes af Gud,
og det saa snart man har Lejlighed, helst
naar det er ikke blot en privat, men en pu-
blique Glæde, saadan en, der angaaer det hee-
le Land. Saa gjorde Du min Ven! vels-
ignet være Dit Hjerte, som ville og Din
Haand, som kunde, og meddeelte os den 18 de
Januarii, hvad glædeligt det var passeret den
17 de, det besynderlige, det uventede, det gavn-
lige Nytt, som glæder, opmuntrer og igjen op-
liver vort bekymrede Sind og melankoliske Tan-
ker; et Nytt, der upaatvilelig vil drage store
og gode Suitter efter sig til alle Stænders
Lyksalighed. O! — — Lad mig puste lidt
ud! — — Jeg er saa fuld af Glæde, at Blos-
det bestormer mig, og Taarene rinde. — Nu
føler man hvorledes det var mueligt, at en
Moder kunde døe af bare Glæde, da hun
saae sin Son komme sund hjem af Krigen,
den hun efter Røgtet holdt forloren. Og
vi — Ja med Billighed holdte vi os forloren!
M

Alting saae bedrøvet ud. Misvert, Dyr-
tid, Handelens Aftagelse, Frelsheds Tiltagelse
se spaaede os den visse forestaaende Fordervelse.
Ach! (herte man i de Nødsindiges Forsamling)
hvad vil her endelig blive af? Til hvad for
Tider ere vi arme gienste! Hver var raads-
vild; man raabte om Hjelp, men alle taugde;
man klynkede, et Suk gav Ekko igjen; og
dermed vare vi ikke tjente. Men, (hvilket
var det værste!) man frygtede endnu for
større Ulykker: Bold og Mord. Vel var
din Ven taugs, uden Tvivl af Frygt, men
tænk derfor ikke, vi vare ganske uvidende om,
at der var noget ondt i Gierde; Nej! Dyr-
Rygget, det være sig Begn eller Sandhed,
lader sig ikke indskrænke af Bolde og Graver!
det har Orne-Vinger, drifter sig over Land og
og Vand, og bliver gemenlig fastet Troe til,
helst naar det udspreder hvad der er ondt og
ubehaeligt. Jeg veed ikke hvordan det
er med os Mennesker, at vi helst troe
det, som fortælles os til Ulykke! Gising
blir Rimelighed, og en Tref blir Sandhed.
Noe er det, at vi i det mindste saa hemmelig
hos os selv, fattede stor Frygt for hvad, der
maaskee forestod os; den ene saae paa den an-
den med mørke Ansigter, ægte Fornæh-
lse og Noe var ikke at spore i noget Selskab;
det bange Hjerter gjorde al Glædskabs Viin til
Mara for os.

Jeg

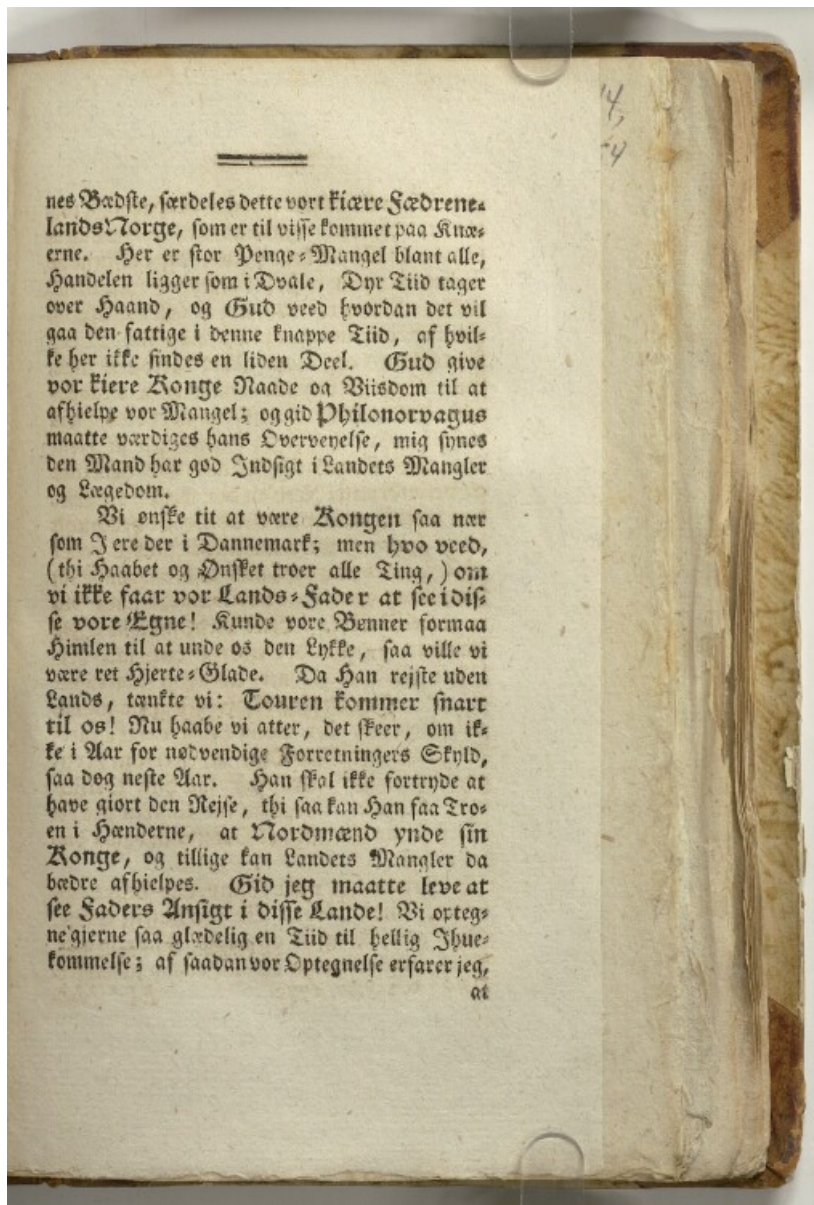

Jeg var just hos et Par gode men mod-
løse Venner, da jeg modtog din ærede Skri-
velse: Nu skal I see, der er værre end før,
sagde min Monstere! Landskæe desvær! siger
en anden; jeg svarede: Die dog lidt. Men
da Dit Brev gik i lutter høje Toner, vinkede
jeg med en Smil ad de andee, hvorved de
gave Lyd, og din velsignede Skrivelse blev som
en Freds-Tractat hørt med Aftsonhed og
Forundring. Vi bleve alle opvakte, som drøm-
mende, vedste ej om vi skulle troe vore egne
Øne og Øren, enhver ville selv læse og kysse
dit Brev; Hæven omskiftedes i vore Ansæter,
og vi kunde neppe staa paa vore Been. Sto-
re Gud! sagde den Gamle G. **, Du be-
viser Dig dog midt udi alle Forvirringer
for den Du er: Jorderiges Beherskere og
alle dine Skabningers Tilsynsmand! Vil
man nu ikke troe paa Dig, saa troer man
ej evindeligen! Jeg tvivler ikke paa, at
Du jo udsører dette, Du har begyndt,
til en god Ende! Denne Dag bør være
en Takke-Fest, om ej offentlig, saa dog i
alle Hjónsommes Hjerter! Herre, min
Gud! Evindelig vil jeg takke Dig!

Min oprigtige Ven! Du kan aldrig
forestille dig hvor Scenerne forandrede! Vor
Forsamling begyndtes visselig som en Tragoe-
die, men see den endtes usformodentlig som en
Comoedie, ikke forsult, men veritabel. Nu
var

—
vare ikke vore Tunger længer bundne som før,
men talede egne patriotisk Fædrene- Landets
Sprog. Vi takkede Gud, og velsignede
Kongen med Høy Kongelige Familie.
Vi opførte Sejers- Musik, og ønskede Arves-
Sønnet Bestandighed, Lykke og Fred! Det
forekommer mig, som alle Nationer maa
spile Øynene ved saa vigtig en Tildragelse
og i ærbødig Respekt ønske os til Lykke, som
et Folk, Gud holder sig nær til med sit reene
Ød, med sin mægtige Frelse! O! den lan-
ge besynderlige Fred vi har haft, hvor er
den ikke Bevist paa Guds Godhed mod
vort kjære Fædrene-Land! Andre vaage
af Frygt, vi sove roeligen; andre sømme i sit
Blod, vi ligge tørre og beskiermede under Al-
magts Vinger. Dette burde gjere os Hien-
somme; Ja gid det endnu var saa vel!
Men ach! mig synes Ufruddet tager over
Haand, og vi ere, midt i Frelsen, saa ubevæ-
gelige som de, der aldrig havde været i Fare!
Det har jeg lagt Merke til, at, eftersom Ryg-
gesløshed har tiltaget, saa har Velsig-
nelse aftaget, og var nu end Ulykken paa det
høieste, saa var vist nok Ondskaben ogsaa paa
det galeste.

Troe mig, vort Saar var snart op-
revet, men bliver ikke saa hastig Lægt.
Gud give Kongen og hans Mand gode
Raad, og forfremme deres Overlæg til Nigert-
nes

nes Bødste, særdeles dette vort Kiære Sædrene
lands Norge, som er til viise kommet paa Knæ-
erne. Her er stor Penge-Mangel blant alle,
Handelen ligger som i Dvale, Dyr Tiid tager
over Haand, og Gud veed hvordan det vil
gaa den fattige i denne knappe Tiid, af hvil-
ke her ikke findes en liden Deel. Gud give
vor Kiære Konge Naade og Wiisdom til at
afhielpe vor Mangel; og gid Philonovagus
maatte værdiges hans Overvenelse, mig synes
den Mand har god Indsigt i Landets Mangler
og Begedom.

Vi ønske tit at være Kongen saa nær
som Jere der i Danmark; men hvo veed,
(thi Haabet og Onsket troer alle Ting,) om
vi ikke saar vor Lands-Sæder at see i dis-
se vore Egne! Kunde vore Benner formaa
Himlen til at unde os den Lykke, saa ville vi
være ret Hjerte-Glade. Da Han rejste uden
Lands, tænkte vi: Touren kommer snart
til os! Nu haabe vi atter, det skeer, om ik-
ke i Aar for nødvendige Forretningers Skyld,
saa dog neste Aar. Han skal ikke fortryde at
have gjort den Rejse, thi saa kan Han saa Tro-
en i Hænderne, at Nordmænd ynde sin
Konge, og tillige kan Landets Mangler da
bedre afhielpes. Gid jeg maatte leve at
see Faders Ansigt i disse Lande! Vi ortegs
ne'gjerne saa glædelig en Tiid til hellig Jhue-
kommelse; af saadan vor Optegnelse erfarer jeg,
at

at de store Konger Christian 4 og Frideric 4, herloofia Ihuekommeise, vare mere end een Gang i Norge, den sidste af dem bivaanede ogsaa vort Stiftes-Latin-Skoles Indvielse; Kong Frideric 3 og Christian 5, som regjerede imellem dem, saa ogsaa Kong Christian 6 og Kong Frideric 5 efter dem, glødede alle Indbyggerne med deres Nærvarrelse; slut nu selv, hvor velgrundet vort Haaber.

Men kjære! Disse Glædes Materier gjør mit Brev vel langt, jeg afbrøder derfor, som jeg begyndte, med Glæde. Gids alle Vennerne og hver en redelig Sjæl, der ønsker Kongens og Landets Bædste! Min Familie og Slægtinge hilse, og bede om mere glædeligt Nyt. Gud velsigne dig! Jeg forbliver —

Dyrigtige kjære Ven!

Din

Hengivne Ven og Tjener

D** d. 1 Febr. 1772.

M * N *